

Ústav pro studium totalitních režimů
Siwecova 2
130 00 Praha 3
IČ: 75112779

Čj. USTR 273/2012

Směrnice
ředitele Ústavu pro studium totalitních režimů

Etický kodex
zaměstnance Ústavu pro studium totalitních režimů

Preambule

Základními hodnotami, které má každý zaměstnanec Ústavu pro studium totalitních režimů (dále jen „Ústav“) ctít a vytvářet tak základ pro vytváření a udržování důvěry veřejnosti ve veřejnou správu, jsou zákonnost všech postupů a rovný přístup ke všem fyzickým i právnickým osobám.

Účelem Etického kodexu zaměstnance Ústavu (dále jen „Kodex“) je vymezení a podporování žádoucích standardů chování zaměstnanců Ústavu ve vztahu k veřejnosti i spolupracovníkům.

Tento Kodex se vydává v souladu s Usnesením vlády České republiky č. 331/2012 ze dne 9. května 2012, o Etickém kodexu úředníků a zaměstnanců veřejné správy.

Článek 1

Kodex je závazný jak pro zaměstnance Ústavu, tak pro členy poradních orgánů (redakčních rad, Ediční rady atd.) ředitele Ústavu.

Článek 2 Zákonnost

- 1) Zaměstnanec plní úkoly veřejné správy v souladu s ústavním pořádkem, se zákony a ostatními právními předpisy a s právem Evropské unie, jakož i s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána.
- 2) Při plnění úkolů veřejné správy jedná zaměstnanec pouze v rozsahu zákonem svěřené pravomoci orgánu veřejné správy a řídí se interními akty řízení (pokyny, směrnice atd.).¹
- 3) Do práv osob zasahuje zaměstnanec v jednotlivých případech jen za podmínek stanovených zákonem a v nezbytném rozsahu.

Článek 3 Obecné zásady

- 1) Výkon veřejné správy je službou veřejnosti. Zaměstnanec vykonává veřejnou správu na vysoké odborné úrovni, kterou si studiem průběžně prohlubuje, s nejvyšší mírou slušnosti, porozumění, ochoty a bez jakýchkoli předsudků. Nepřipouští diskriminaci či obtěžování.
- 2) Zaměstnanec jedná korektně s ostatními spolupracovníky i se zaměstnanci jiných orgánů veřejné správy.

¹ § 38 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce.

Článek 4

Nestrannost

- 1) Zaměstnanec dbá na to, aby jeho rozhodování bylo objektivní, nestranné a přijaté řešení bylo vždy v souladu s veřejným zájmem. Při rozhodování nesmí zaměstnanec preferovat osobní či skupinové zájmy, ani se nechat ovlivnit pozitivními či negativními vztahy ke konkrétním osobám. Zdrží se při výkonu práce také všeho, co by mohlo ohrozit důvěru v nestrannost jeho rozhodování.²
- 2) Ve shodných nebo podobných případech jedná tak, aby mezi jednotlivými postupy nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Článek 5

Zásada rychlosti a efektivity

- 1) Zaměstnanec vyřizuje pracovní záležitosti zodpovědně, bez zbytečných průtahů, nejpozději v zákonem stanovených lhůtách.
- 2) Při plnění úkolů veřejné správy postupuje tak, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady.

Článek 6

Střet zájmů

- 1) Zaměstnanec svým jednáním předchází situacím, ve kterých by byl vystaven možnému střetu svého soukromého zájmu a zastávané pracovní pozice a získal tak neoprávněný prospěch či výhodu pro sebe nebo někoho jiného.³
- 2) Zaměstnanec nesmí ohrozit veřejný zájem tím, že se bude odvolávat na svou pozici nebo funkci ve věcech, které nesouvisejí s plněním jemu svěřených úkolů při výkonu veřejné správy.
- 3) Zaměstnanec se nezúčastní žádné činnosti, která se neslučuje s řádným výkonem jeho pracovních povinností, nebo tento výkon omezuje.
- 4) Pokud si zaměstnanec není jistý, zda jde o činnost slučitelnou s jeho podílem na výkonu veřejné správy, projedná záležitost se svým nadřízeným.

Článek 7

Zákaz korupčního jednání

- 1) Zaměstnanec nesmí v souvislosti s obstaráváním věcí veřejného zájmu přijímat ani vyžadovat dary či jiná neoprávněná zvýhodnění pro sebe nebo někoho jiného, popřípadě jakýmkoli jiným způsobem připustit ovlivnění plnění jemu svěřených úkolů v oblasti veřejné správy, objektivního hodnocení věci a nestranného rozhodování. Dary nebo výhody poskytované zaměstnanci zaměstnavatelem tímto nejsou dotčeny.
- 2) Zaměstnanec jedná tak, aby se při plnění úkolů veřejné správy nedostal do postavení, ve kterém by byl zavázán oplatit službu či laskavost, která mu byla prokázána. Zároveň se

² Zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon).

³ § 303 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb.

vyvaruje vytváření známostí a vzájemně závislých vztahů, jež by mohly ohrozit jeho nestrannost.

- 3) Zaměstnanec se v soukromém životě vyhýbá takovým činnostem, chování a jednání, které by mohlo snížit důvěru ve veřejnou správu v očích veřejnosti, nebo dokonce zavdat příčinu k ovlivňování zaměstnance v důsledku jeho jednání v rozporu s právními předpisy nebo etickými normami.
- 4) Jakékoli korupční jednání nebo podezření na takové jednání, o kterém se zaměstnanec dozvěděl hodnověrným způsobem, je zaměstnanec povinen oznámit svému nadřízenému nebo orgánu činnému v trestním řízení. Dále je povinen bezodkladně oznámit nabídnutí či získání neoprávněné výhody.
- 5) Ve všech případech, kdy by mohla vzniknout pochybnost, zda zaměstnanec postupuje v souladu s čl. 7, informuje zaměstnanec svého nadřízeného a postupuje dle jeho pokynů.

Článek 8

Zásady pro vědeckou, uměleckou a další tvůrčí práci

- 1) Zaměstnanec Ústavu při plnění svých pracovních povinností zaměřuje svoji vědeckou činnost, popř. své umělecké nebo ostatní tvůrčí aktivity na naplňování zákonem stanovených úkolů Ústavu.⁴
- 2) Vždy dbá na to, aby těmito aktivitami neohrožoval spolupracovníky, společnost, materiální, kulturní a etické hodnoty.
- 3) Uvědomuje si svoji odpovědnost za objektivitu, spolehlivost a přesnost svého bádání a respektuje meze používaných metod.
- 4) Při zveřejňování svých poznatků a výsledků dbá na jejich úplnost, ověřitelnost a objektivní interpretaci.
- 5) Dbá na účelné a efektivní využívání prostředků poskytnutých mu na výzkum, uměleckou nebo jinou tvůrčí činnost.
- 6) Jako autor nebo spoluautor výsledků se prezentuje pouze tehdy, jestliže jich sám dosáhl nebo k nim přispěl významným tvůrčím způsobem; důsledně se vystříhá jakékoliv formy plagiátorství.
- 7) V publikacích objektivně uznává přínos svých kolegů a předchůdců, jakož i vlastních již publikovaných výsledků a při citování vždy uvádí zřetelný a přesný odkaz na příslušný zdroj.

Článek 9

Mlčenlivost

- 1) Zaměstnanec zachovává mlčenlivost o skutečnostech, které se dozvěděl v souvislosti s plněním úkolů veřejné správy, jež by mohly poškodit nebo ohrozit činnost zaměstnavatele.⁵ Povinnost mlčenlivosti se nevztahuje na skutečnosti, které zakládají podezření na korupční jednání.

⁴ § 4 zákona č. 181/2007 Sb., o Ústavu pro studium totalitních režimů a Archivu bezpečnostních složek a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁵ § 303 odst. 2 písm. b) zákona č. 262/2006 Sb.

- 2) Zaměstnanec je povinen zachovat mlčenlivost o osobních údajích nebo utajovaných informacích v rozsahu stanoveném právními předpisy, pokud není této povinnosti zproštěn.⁶

Článek 10 **Informace veřejnosti**

Každý zaměstnanec s ohledem na své pověření poskytuje v souladu s právními předpisy pravdivé a úplné informace. Oficiální stanoviska Ústavu sděluje veřejnosti zaměstnanec, který je k tomu na základě interního aktu řízení zmocněn.⁷

Článek 11 **Politická nebo veřejná činnost**

- 1) Zaměstnanec jedná při výkonu veřejné správy politicky nestranným způsobem.
- 2) Zaměstnanec nebude vykonávat takovou veřejnou činnost, která by mohla narušit důvěru občanů v jeho schopnost nestranně plnit úkoly veřejné správy.
- 3) Zaměstnanec se v soukromém životě vyhýbá takovým činnostem, chování a jednání, která by mohla snížit důvěru ve veřejnou správu v očích veřejnosti nebo dokonce zavdat příčinu k ovlivňování zaměstnance veřejné správy. Jedná tak, aby jeho chování přispívalo k dobré pověsti úřadu veřejné správy.

Článek 12 **Reprezentace**

- 1) Zaměstnanec dbá na to, aby byl upraven a oblečen způsobem, který je adekvátní jeho práci a odpovídající vážnosti orgánu veřejné správy.
- 2) Zaměstnanec jedná s každým ohleduplně, způsobem přiměřeným jeho sociálním schopnostem a komunikačním potřebám, respektující jeho osobnost. Veškerá jednání s dotčenými osobami zaměstnanec vede taktně a způsobem, který respektuje důstojnost těchto osob a zachování jejich dobrého jména.

Článek 13 **Závěrečná ustanovení**

- 1) Kodex navazuje na základní práva a povinnosti zaměstnanců uvedené v zákoníku práce a pracovním řádu. Zásadní porušování bude posuzováno jako porušení zákoníku práce, resp. pracovního řádu se všemi z toho vyplývajícími důsledky.

⁶ Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů.

⁷ Čl. 4 Organizačního řádu Ústavu pro studium totalitních režimů, čj. UST-102/2007.

- 2) Poukáže-li zaměstnanec oprávněně na neetické chování, nebude mít jeho jednání negativní důsledky v pracovněprávních vztazích.
- 3) Směrnice nabývá platnosti a účinnosti dnem podpisu.
- 4) Touto směrnicí se ruší Směrnice ředitele Ústavu pro studium totalitních režimů – Etický kodex ze dne 3. 5. 2010 (č.j. UST-162/2010).
- 5) Zaměstnanci Ústavu potvrdí seznámení se s Kodexem svým podpisem.

V Praze dne 14. června 2012

Mgr. Daniel Herman
ředitel Ústavu